

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۴۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالعزیز بن علی بن منذر عامری، تا: قرن ۸ برای خودش؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای لایی، ۸۲گ (۷-۸)، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۶-۴۲۰]
شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۶۳۰/۲

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: حاج محمد بن حاج اسماعیل بن حاج علی «معروف به حاج بکتاش زاده» اکینی، تا: ۱۱۷۳ق؛ مصحح؛ ۱۶گ (۴۱-۵۶)، اندازه: ۲۰×۱۳سم [نسخه پژوهی: ۳-۱۵۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۶۱/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی حسینی رادکانی، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوای بسیار ضخیم با روکش پارچه قرمز نازک، ۶۵ص (۷۶-۱۴۰)، قطع: وزیر ی باریک، اندازه: ۲۳×۱۳سم [ف: ۱۹-۴۱۰]

۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۳۹۳
آغاز: الاخری مسطره دقیقه معسومه فی الطول باحرا نصف قطر الدایره بدور ایضا علی محور کالاولی؛ انجام: و فاعله فیما دونها مایکون جاریه علی نظام لایخل به و ترتیب لایتعدله لاسیما انه لیس هناک شیئی یعوقها عن ذلك النظام و یمنعها من ذلك الترتیب و سیتعین لك فی الفنون یستأنف القول فیها بعد هذا ما یتسکمل به النظر فی هذا الفن ان شاء الله
مقاله اول و مقداری از مقاله دوم را ندارد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: چرمی، ۱۰۸ص (۹۷+۱۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۴سم [ف: ۳-۱۰۷۹]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۲۸-ف

نسخه اصل: مدرسه نواب ش ۹۴۱. (فهرست فاضلیه مشهد ص ۲۵۷ ش ۳۰). نود باب؛ بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ با تاریخ عرض ۱۰۹۴ و ۱۱۰۷ [فیلم-هاف: ۱-۲۸۲]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۳۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ محشی با نشانه «ص» عبادی الحجازی؛ کاغذ: ترمه متن و حاشیه، جلد: میشن لایی قهوه‌ای سیر، ۴۷گ (۵-۵۱پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۱۰/۸سم [ف: ۶-۲۴۱]
۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۳۷۵۳/۷

آغاز: برابر؛ انجام: فما خرج فهو ارتفاع عمود الشيء الذي قسمته مشتمل بر نود باب؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی لولادار روکش تیماج زرد ضربی، ۱۳ص (۶۶-۷۸)، ۴۱ سطر (۱۸×۱۰)، اندازه: ۲۱/۵×۱۴سم [ف: ۵-۱۷۸۳]

الاسطرلاب = العمل بالاسطرلاب / اسطرلاب / عربی
al-usturlāb = al-‘amal bi-l-usturlāb

الرساله بعون الله وحسن توفيقه
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: پنجشنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۰۱۸ق؛ مهر: «عبده المطلب»؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر (۵/۱۲×۶/۵)، قطع: ربعی، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۱-۴۶۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۰۹۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف بن محمد حسین طالقانی، تا: شوال ۱۰۵۷ق؛ نوشته شده از روی نسخه مورخ روز سه‌شنبه ۴ ربیع الاول ۴۹۹ نوشته مسعود بن محمد بن علی بن حمزه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲۳گ (۳-۲۵پ)، ۱۶ سطر (۱۱×۶)، اندازه: ۱۷×۱۰سم [ف: ۸-۷۱۷]

۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ۷۷/۳۲
آغاز: الحمد لله ولی الحمد و أهله و الصلاة علی نبيه محمد و آله؛ انجام: برابر
در فهرست ناشناس مانده؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی تفریسی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: چرم سبز، ۷گ (۱۲۳-۱۲۹پ)، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۴/۵سم [مؤید: ۳-۶۳۵]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۲۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ سومین بخش از فصل چهارم ناتمام است؛ جلد: مقوای ۳۰ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۱۲سم [ف: ۱۰-۹۰۴]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۴۵۵/۶
خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی یک لایی مجدول، ۲۳گ (۱۶۹-۱۹۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰×۱۲سم [ف: ۶-۴۳۰]

● الاسطرلاب = العمل بالاسطرلاب / اسطرلاب / عربی
al-usturlāb = al-‘amal bi-l-usturlāb
ابن ابی الصلت، امیه بن عبدالعزیز، ۴۶۰ - ۵۲۹ قمری
ebn-e abe-s-salt, omayye ben ‘abd-ol-‘aziz (1069 - 1135)

در نود باب از الاقتصار او. باب اول ماهیه اسطرلاب (= تعریفات). ابوالصلت در این کتاب، از یحیی بن ابی منصور منجم (زنده در ۲۱۷) یاد می‌کند.

آغاز: بسملة الحمد لله تعالى خیر ما استفتح به و استنجد بیرکته هذ کتاب یتضمن من ابواب العمل بالاسطرلاب ما لا بد منه و لاغنی عنه و لم یورد فیہ الا ما کان جمیع عمله او اکثره مما یمکن بهذہ الاله و اما ما کان علی خلاف ذلك فلم نشتغل به ... و هو تسعون باباً

انجام: فهو عدد اجزاء التیسیر، و الله اعلم
گورگیس عواد (الاسطرلاب): ۱۷۲؛ دنا ۷۹۶/۱ (نسخه ۸)

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲

به صورت «قوله، قوله» تنظیم شده است.

[دنا ۱۱۵۳/۶؛ کشف الظنون ۲۰۲۹/۲]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۶۳۸

آغاز: ... مشتملاً علی حل الفاظه وتحلیل ترکیباته مع زیاده شریفه لاتوجد فی المطولات ... اما بعد فهذه هدایه فی المنطق الخ استكمال النفس واجب علی کل عاقل؛ انجام: مما سبق فلا یحتاج الی ذکره منفرداً هذا آخر ما اردنا فی شرح هذ المختصر والحمد لله بلاغیة ولانهاية

تنها بخش منطق است؛ خط: نسخ؛ کا: مجدالدین بن شهاب شیرازی؛ تا: چهارشنبه ۱۶ ذیقعده ۸۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۷سم [ف مخ - ۳-۱۲۸۳]

● شرح هدایه الحکمة = شرح الهدایه الاثیریة / فلسفه /

عربی

š.-u hidāyat-il-ḥikma = š.-ul-hidāyat-il-aṭīriyya

میرک بخاری، محمد بن مبارکشاه، - ۷۴۰ قمری
mīrāk-e boxārī, mohammad ebn-e mobārak-šāh (-1340)

وابسته به: هدایه الحکمة = الهدایه الاثیریة؛ اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر (-۶۶۰)

شرحی است با عنوان «قال، اقول» بر مبحث طبیعیات و الهیات «هدایه الحکمة» ابهری؛ آغاز نسخه‌های کتاب چنانکه از کشف الظنون (۲۰۲۹/۲) و الذریعه (۱۷۵/۱۴) برمی آید اختلاف دارد و ظاهراً علت اختلاف آن است که در ابتدای برخی از نسخه‌ها خطبه کتاب موجود بوده و بعضی خطبه ندارد.

آغاز: بسمله حمدله و صلاة و بعد فقد سألتی بعض أجبائی أن أکتب لقسمی الطبعی و الالهی من کتاب الهدایا للمولی العلامة افضل المتأخرین أنیر الملة و الدین مفضل بن عمر ابهری انجام: و ضعفها و سرعة الزوال و بطؤه و تختلف ما یكون منها من التعذیب بحسب الاختلافین و لیکن آخر ما اردنا ان نکتب علی سبیل الاجمال من غیر ایجاز مخل و تطویل ممل فی شرح هذا المختصر

[الذریعه ۱۷۵/۱۴؛ دنا ۱۱۵۵/۶-۱۱۵۶ (۲۷ نسخه)؛ ریحانة الادب ۷۷/۶؛ دانشنامه جهان اسلام ۳۸۴/۲؛ کشف الظنون ۲۰۲۸/۲ تا ۲۰۳۰؛ فهرست نسخه‌های خطی موزه برلین: ش ۵۰۸۱؛ قاموس الاعلام ۲۸۷۱/۴]

شرح و حواشی:

- ۱- حاشیه شرح هدایه الحکمة؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)
- ۲- حاشیه شرح الهدایه الاثیریة؛ الهی اردبیلی، حسین بن عبدالحق (۸۷۰-۹۵۰)
- ۳- حاشیه جرجانی علی شرح هدایه الحکمة؛ حسینی، ابوالبقاء بن عبدالباقی (-۱۱)
- ۴- حاشیه شرح هدایه الحکمة

مصحح، محشی، یادداشت‌های صفحه عنوان: نام کتاب و مؤلف به خط کهن که بعدها برگه‌ای روی آن چسبانده‌اند و قسمت‌هایی از آن را نمی‌توان خوانند: «... کاشف لمعانی هدایه الافکار [تصنیف السید العلامة علم العلماء الاخذ ... [صاحب‌الذهن الصافی موضح الدقائق ... مض بالایضاح الشافی عزالدین ... بن علی بن الحسین الجحافی رحمه الله رحمة الأبرار و ادخله جنات تجری تحتها الأنهار بحق محمد المختار و آله الاطهار و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم؛ تملک: نعمت الله احقائی جهرمی زرگرین محمد باقر در ۲۰ رمضان ۱۳۵۱ق؛ اهدایی: آقای محمد کریم اشراق برادران احقاق؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۰۱گ، ۲۷ سطر (۲۴/۵×۱۵)، اندازه: ۳۱/۵×۲۱سم [ف: ۲۰-۱۴۳]

● شرح هدایه الامة / فقه / فارسی

š.-e hedāyat-il-omma

نوری مازندرانی، مرتضی قلی بن میرزا بابا، ق ۱۳ قمری
nūrī māzandarānī, morteza qolī ebn-e mīrzā bābā (-19c)

وابسته به: هدایه الامة الی احکام الائمة؛ حر عاملی، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۱۰۴ق)

ترجمه و شرح مختصری است با عناوین «ص، ش» بر کتاب هدایه الامة شیخ حرعاملی. در کتاب حاضر فقط احکام رضاع تا بحث یازدهم فی استجاب القناعة را داراست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۶۹۰/۶

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد چنین گوید بنده عاصی ... که چون همیشه ازمنه و اوقات این خیال را در خاطر فاتر می‌گذرانیم که کتابی از مسائل شرعی را بدست بیاورم؛ انجام: پس فرمود امام این ارحام خوبان مردمان است که به درستی و تحقیق خدا امر کرد به صلح کردن به ایشان و بزرگواری داشتن ایشان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۹۶گ (۶۹-۱۰۷ر)، اندازه: ۱۶/۵×۱۰/۵سم [ف: ۲۰-۲۰۴]

● شرح هدایه الحکمة < الجوهر الفرد

● شرح هدایه الحکمة = شرح الهدایه الاثیریة / فلسفه /

عربی

š.-u hidāyat-il-ḥikma = š.-ul-hidāyat-il-aṭīriyya

حلبی، عبدالکریم بن عبدالنور، ۶۶۴ - ۷۳۵ قمری
halabī, 'abd-ol-karīm ebn-e 'abd-on-nūr (1266 - 1335)

وابسته به: هدایه الحکمة = الهدایه الاثیریة؛ اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر (-۶۶۰)

رساله‌ای متوسط در شرح «هدایه الحکمة» اثر الدین ابهری که

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)،؛ جلد بیستم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازماناسناد

DIA 276258

و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳